

Cümlelerin Öğeleri - 2

1. (I) Kapalıçarşı'nın kapısından girip kendinizi asırlık dükânların çağrısına bırakın. (II) Kumaş, halı, deri, parfüm, boya, baharat ve sayısız kokunun iç içe geçtiği bir zaman tüneline andırır burası. (III) Sultanahmet Camii'nin tavan işlemleri arasında kayboldunuz. (IV) Yerebatan Sarmıcı'nın benzersiz atmosferini iyice içinize çektiniz. (V) Belki de Ayasofya'ya dair her bilgiye vâkıf olduğunuzu sandınız.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinin öge sayısı diğerlerinden fazladır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

2. (I) Liman Şehrinin Uzun Hikâyesi, Ahmet Karacan'ın üçüncü kitabı. (II) İlk kitabı "Kırlangıç İncinince" bir öykü kitabıdır. (III) Hemen birçok yazar gibi Karacan da yazı hayatına öykü ile adım atmıştır. (IV) Daha sonra başka bir türe daha yöneldiği görülür. (V) İkinci kitabı "Yunus Olmak" roman türünde bir çalışmadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinin öge dizilişi "Özne – dolaylı tümleç – zarf tümleci – yüklem" şeklindedir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "-de" ekini alan sözcük dolaylı tümleç görevinde kullanılmamıştır?**

- A) Profesör konuşmayı bitirince öğrenciler onu ayakta alkışladı.
B) Evin bahçesinde bir çocuk gibi yalnızlığının bestesini çalıyordu.
C) İnsanlar ellerinde bayraklarla yollarda bizi bekliyormuş.
D) Binanın altında çay ocağı mı açılıyor?
E) Başarılı birinin arkasında başarılı başka insanlar vardır.

4. (I) Osmanlı'da / aile hayatı, eş dost ve komşuluk ilişkileri / çok / önemsenirdi. (II) Hep birlikte olmak ve bir şeyler paylaşmak / sosyal hayatın / en önemli kısmını / oluştururdu. (III) Uzun kış gecelerinde / birçok hane / bir araya gelirdi. (IV) Helva kavrulup sohbet edilerek oyunlar oynanması / bir gelenektir. (V) XX. yüzyılın ortalarına kadar saraylarda, konaklarda ve köylerde yaşatılan bu geleneğe / "helva sohbeti" / denirdi.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde öğelere ayırmada yanlışlık yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili bölüm diğerlerinden farklı bir ögedir?**

- A) Selvilerin tepesindeki serçelerin cıvıldaşması birdenbire kesilmişti.
B) Bize doğru geliyordu yalnızlığı bir ömür yaşayan adam.
C) Çiftçi çok yorgun hâlde kızından bir bardak su istedi.
D) Bu kadar yapıt veren sanatçı için bu övgüler az değildir.
E) Tartışılmayan düşüncenin doğruluğu hiçbir zaman anlaşılmaz.

6. (I) Bir başkasının duygu ve düşüncelerini anlayabilmek ve hissedebilmek, olaylara ve durumlara başka birinin penceresinden bakabilmek doğuştan sahip olduğumuz empati becerisiyle mümkün. (II) Empati; bilişsel empati, duygusal empati ve empatik ilgi olmak üzere üç şekilde sınıflandırılıyor. (III) Bilişsel empati, bir kişinin nasıl düşündüğünü anlayabilme olarak tanımlanabilir. (IV) Örneğin bir arkadaşınızın, kardeşinin kendisine sormadan gardırobundan tişörtünü almasına neden kızdığını anlayabilirsiniz. (V) Duygusal empati ise arkadaşınızın bu durum karşısında nasıl hissettiğini anlamanızı sağlar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde nesne vurgulanmıştır?

- A) I ve II. B) I ve III. C) II ve IV.
D) III ve V. E) IV ve V.

Cümlenin Öğeleri - 2

7. Aşağıdaki dizelerin hangisinde ilk dize, ikinci dizinin dolaylı tümlecidir?

- A) Kaş yaparken, göz çıkarır elleri
Çok silâhtan tesirlidir dilleri
- B) Bırak ben söyleyeyim güzelliğini
Rüzgârlarla, nehirlerle, kuşlarla beraber
- C) Yerin seni çektiği kadar ağırsın
Kanatların çırpındığı kadar hafif
- D) Benim doğduğum köylerde
Ceviz ağaçları yoktu
- E) Nasıl etmeli de ağlayabilmeli
Farkına bile varmadan

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru, özneyi buldurmaya yöneliktir?

- A) Günün bu saatinde bizi rahatsız eden kimmiş?
- B) "Türk Saz Şiiri Antolojisi"ni Saim Sakaoğlu mu yazmış?
- C) Kardeşin dışarıda iki saattir neyi bekliyor?
- D) Az önce yemekte ne yediniz?
- E) Hediye olarak bu çantayı alsam mı acaba?

9. I. Arpa verilmeyen at, kamçı zoruyla yürümez.
II. At at oluncaya kadar sahibi mat olur.
III. Aslan kükrerse atın ayağı kösteklenir.
IV. Ata binen nalını, mihini arar.
V. Ata dostu oğula mirastır.

Numaralanmış atasözlerinden hangileri öğeleri ve öğelerinin dizilişi bakımından özdeştir?

- A) I ve II. B) I ve IV. C) II ve III.
- D) III ve V. E) IV ve V.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sözde özne kullanılmıştır?

- A) İnsan ancak sosyal yapının bir parçası olursa mutlu olabilir.
- B) Özgüveni olan kişiler, olumlu ve olumsuz yönlerini görürler.
- C) Evinizi sevimli bir ortama çevirmek için gayret gösteriniz.
- D) Tecrübenizi diğer insanlarla paylaşmaya çalışmalısınız.
- E) Evlerde mutlaka güvenli internet tercih edilmelidir.

11. Aşağıdakilerden hangisi tek ögeli bir cümledir?

- A) Biraz sabretmem ve merak ettiğim hikâyeye saygı göstermem gerekiyor.
- B) Durmadan, dinlenmeden olanca gücüyle öttürüyordu düdüğü.
- C) Ortasından geçen dere, vadiyi iki ayrı bölgeye ayırıyor.
- D) Oturduğunuz yerin karşısında büyük bir sahne var.
- E) Ayağında kocaman çizmeleri olan, çekingen ve düşünceli bir çocuktuktu.

12. Sazı ve sözü kuvvetli bir üçgende buluşturunca insan, varoluşuna bir anlam atfedebilir.

Bu cümlelerin öge dizilişi aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Dolaylı tümleş – özne – belirtili nesne – yüklem
- B) Zarf tümleci – özne – dolaylı tümleş – belirtisiz nesne – yüklem
- C) Zarf tümleci – özne – belirtili nesne – yüklem
- D) Özne – zarf tümleci – belirtisiz nesne – yüklem
- E) Belirtili nesne – dolaylı tümleş – özne – zarf tümleci –

